

Stosunek Polaków do przyrody i Natura 2000

Kurs szkoleniowy: Liderzy Natury

Sabina Lubaczewska
Fundacja EkoRozwoju

Kurs jest realizowany w ramach projektu pn.: „Liderzy Natury – ogólnopolska kampania promująca dobre praktyki ochrony obszarów Natura 2000” finansowanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Postawy Polaków wobec przyrody

NALEŻY
CHRONIĆ
PRZYRODĘ I
ŚRODOWISKO
NATURALNE

NIE WTEDY, GDY
MOGĘ OSIĄGNĄĆ
WIĘKSZE
KORZYŚCI

NIE MOIMI RĘKAMI

NIE ZA MOJE
PIENIĄDZE

NIE WTEDY, GDY
JEST TO
SPRZECZNE Z
MOIM INTERESEM

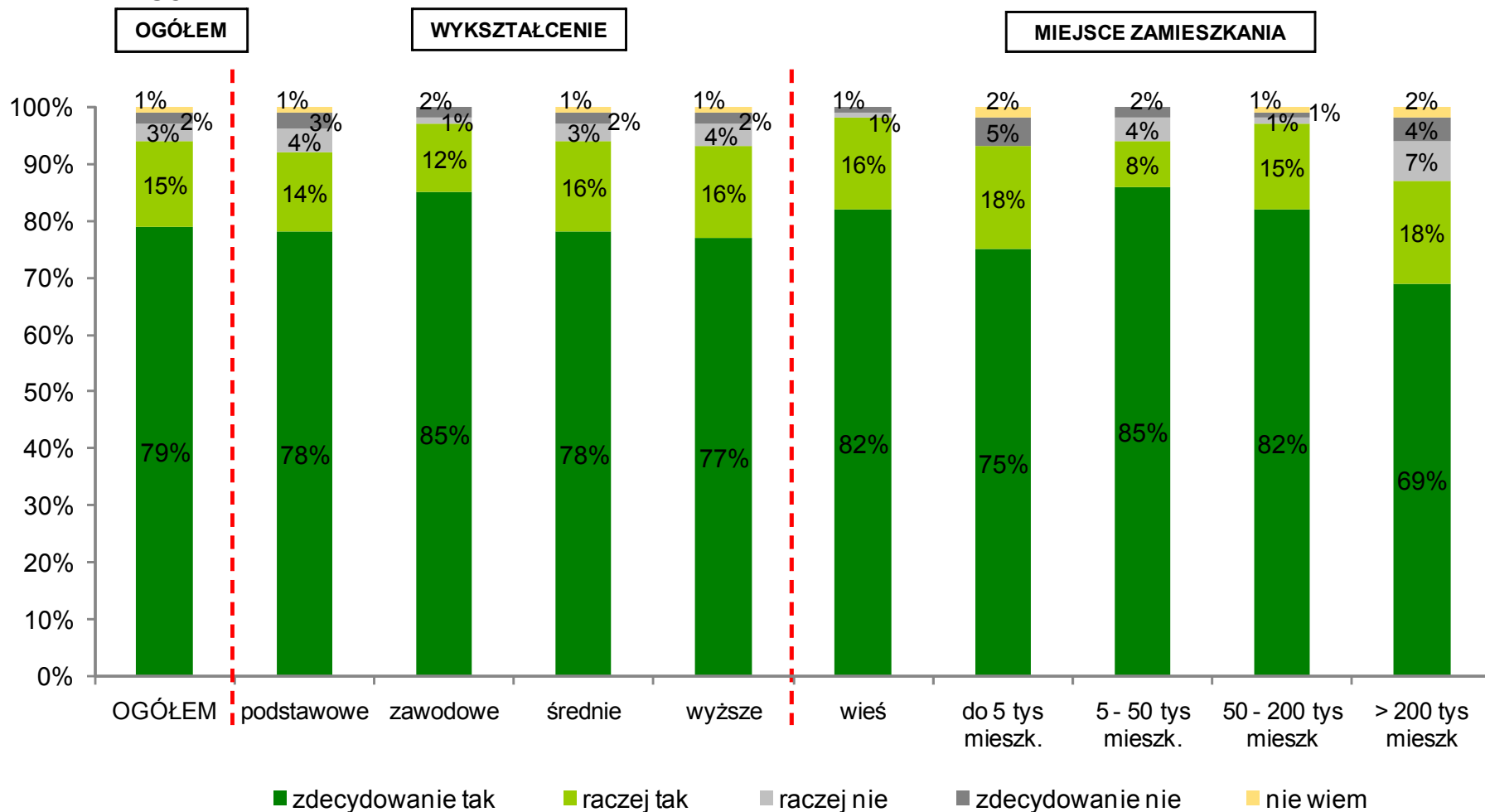

Pierwsze w historii Badanie wiedzy i postaw Polaków wobec przyrody oraz idei jej ochrony Czyli Polska i Polacy z lotu pTAKa, marzec-maj 2010

Badanie przeprowadziła firma CBM Test na zlecenie stowarzyszenia Ptaki Polskie w ramach kampanii pTAK!

Postawy wobec otaczającej przyrody

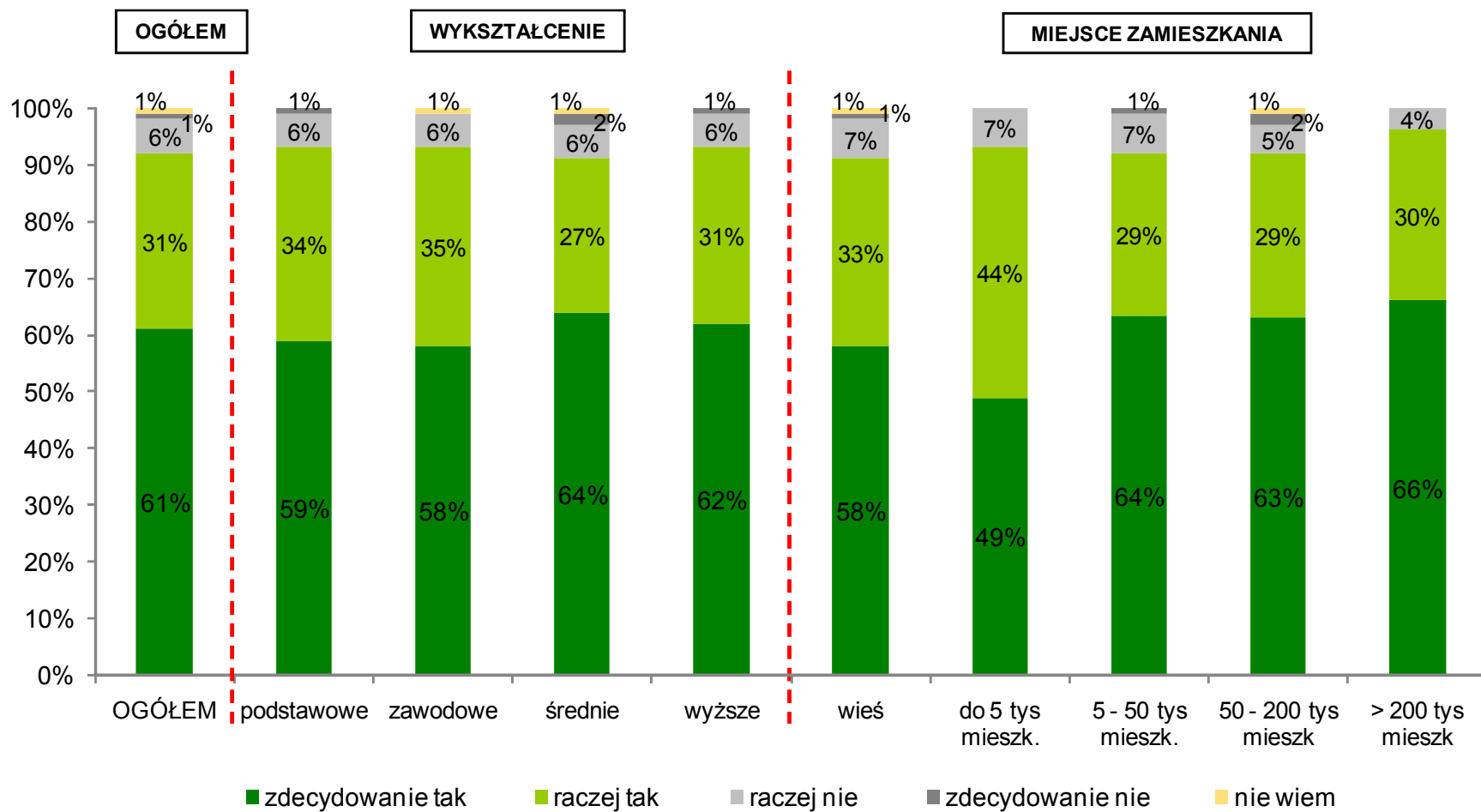
Obecność ptaków w okolicy mojego miejsca zamieszkania sprawia mi przyjemność

Pierwsze w historii Badanie wiedzy i postaw Polaków wobec przyrody oraz idei jej ochrony Czyli Polska i Polacy z lotu pTAKa, marzec-maj 2010

Postawy wobec otaczającej przyrody

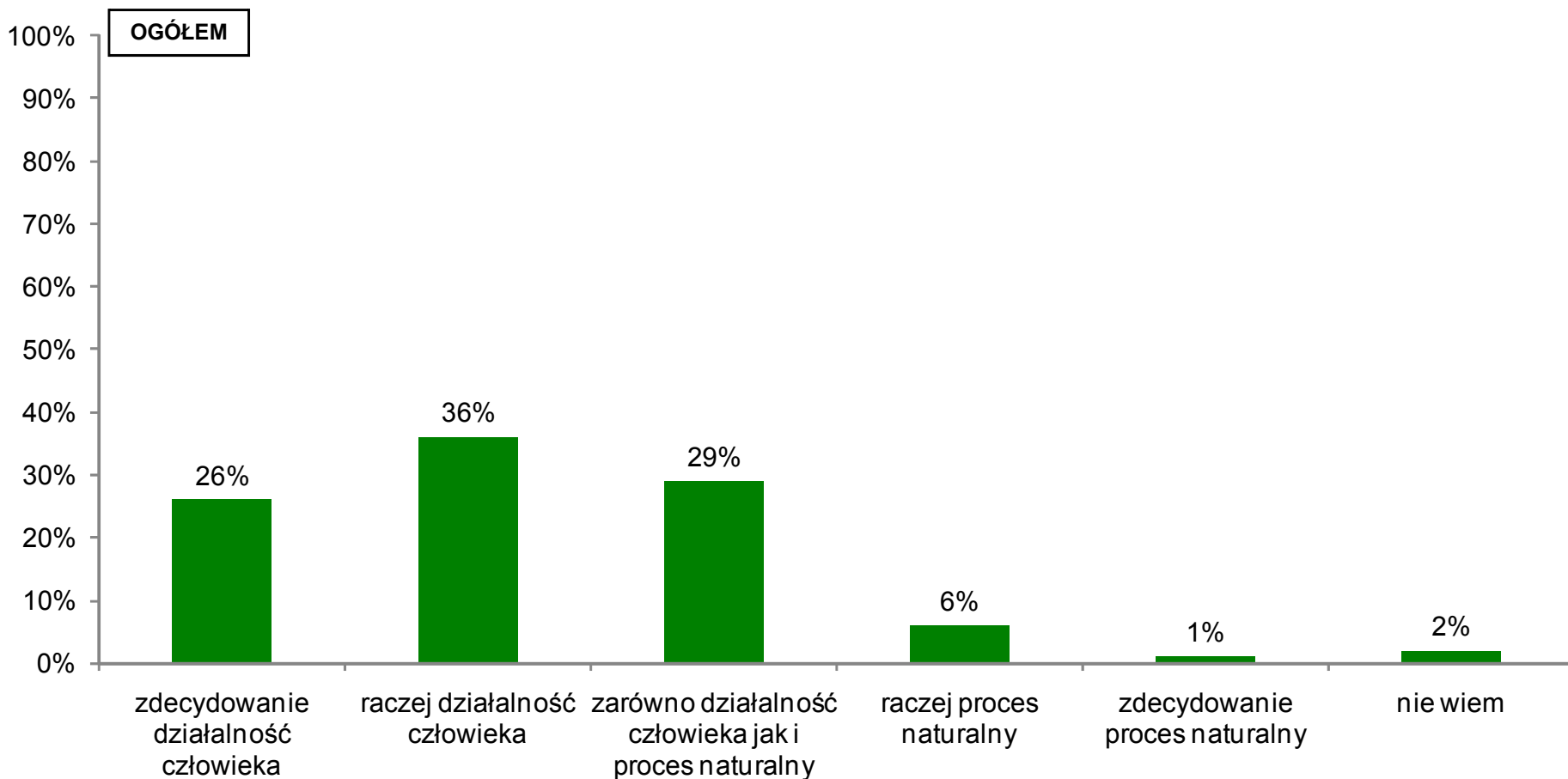
Moje postępowanie ma wpływ na stan otaczającej przyrody

Pierwsze w historii Badanie wiedzy i postaw Polaków wobec przyrody oraz idei jej ochrony Czyli Polska i Polacy z lotu pTAKa, marzec-maj 2010

Wiedz nt. przyrody

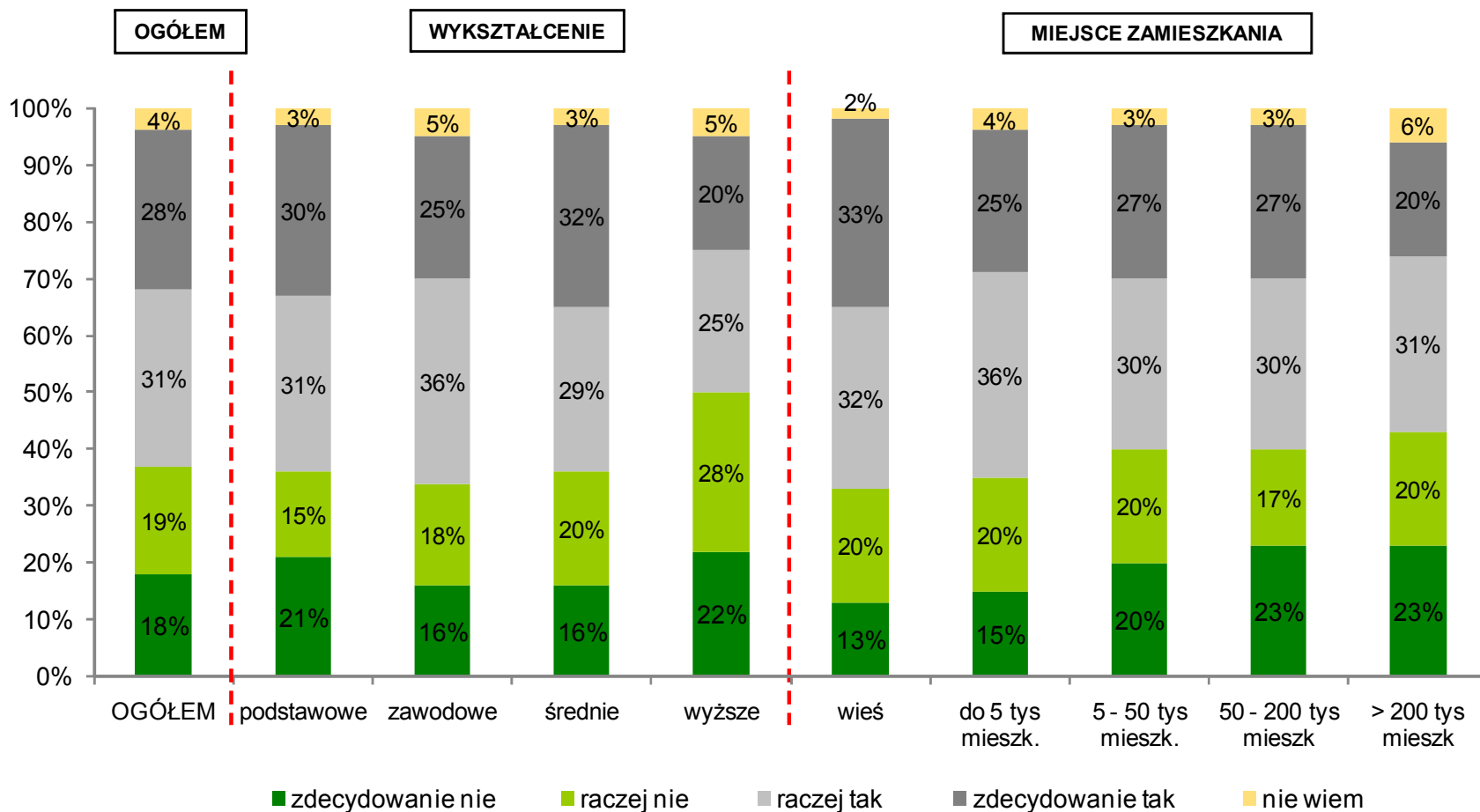
Czy Pana/i zdaniem główną przyczyną wymierania gatunków jest działalność człowieka, czy też jest to naturalny cykl niezależny od działalności człowieka?

Pierwsze w historii Badanie wiedzy i postaw Polaków wobec przyrody oraz idei jej ochrony Czyli Polska i Polacy z lotu pTAKa, marzec-maj 2010

Postawy wobec otaczającej przyrody

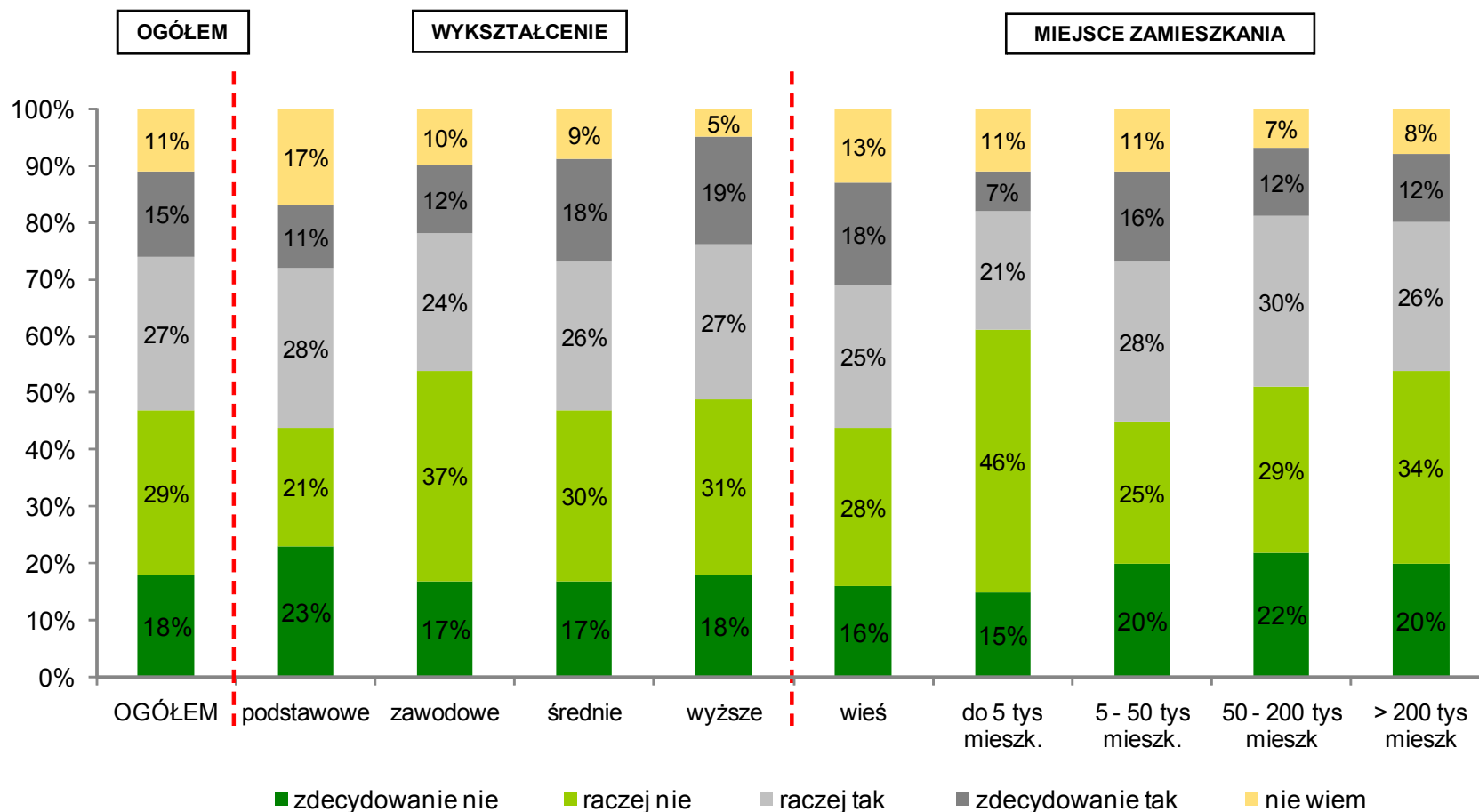
Należy wycinać przydrożne drzewa, gdyż zwiększają zagrożenie wypadkami drogowymi

Pierwsze w historii Badanie wiedzy i postaw Polaków wobec przyrody oraz idei jej ochrony Czyli Polska i Polacy z lotu pTAKa, marzec-maj 2010

Postawy wobec otaczającej przyrody

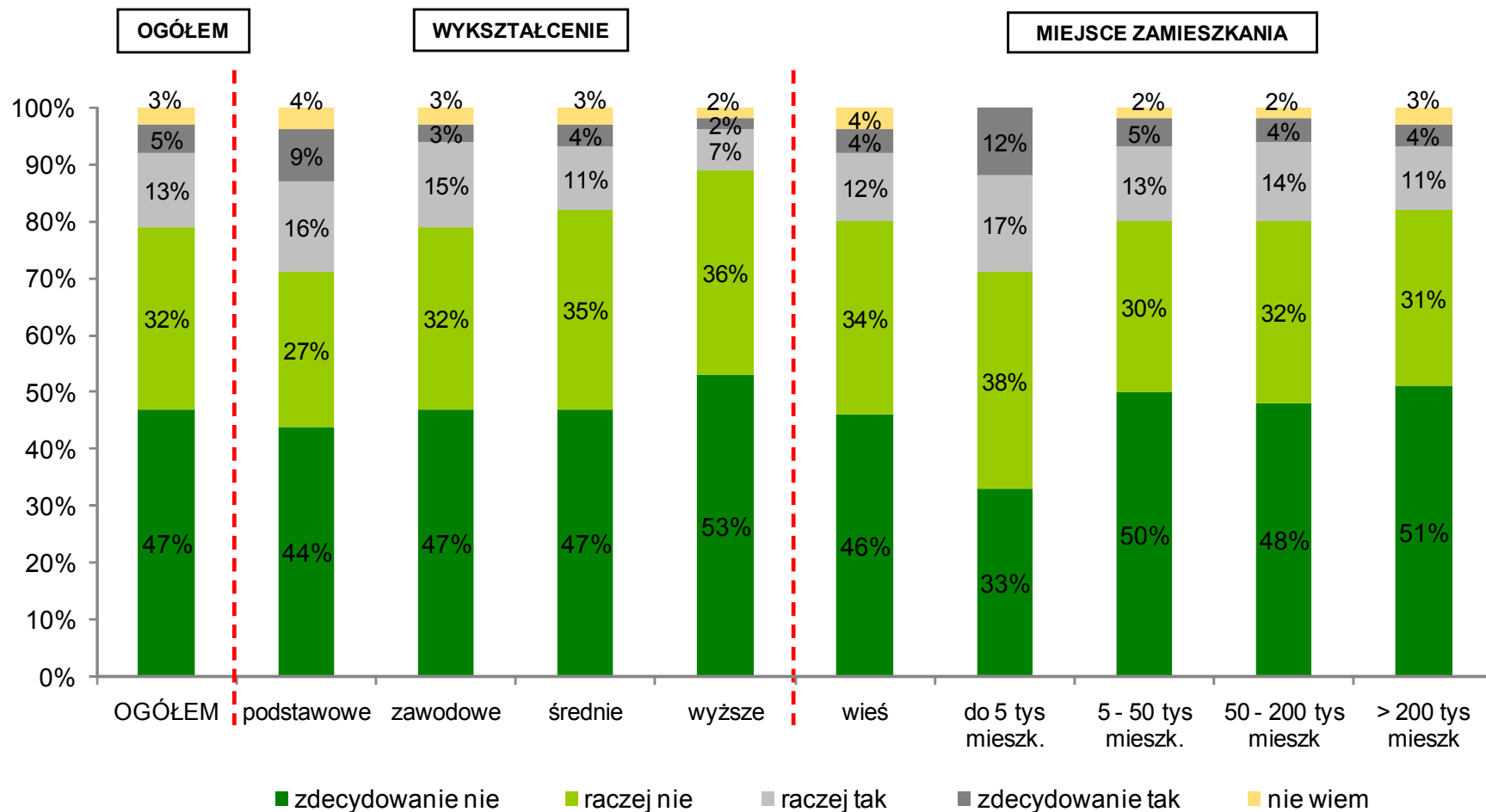
Zmiany klimatu, o których się ostatnio mówi, to przede wszystkim propaganda Ekologów wspieranych przez biznesmanów, którzy chcą wzbogacić się na strachu ludzi.

Pierwsze w historii Badanie wiedzy i postaw Polaków wobec przyrody oraz idei jej ochrony Czyli Polska i Polacy z lotu pTAKa, marzec-maj 2010

Postawy wobec otaczającej przyrody

Uważam, że człowiek może dowolnie przekształcać środowisko naturalne oraz korzystać z zasobów przyrody zgodnie ze swoimi potrzebami.

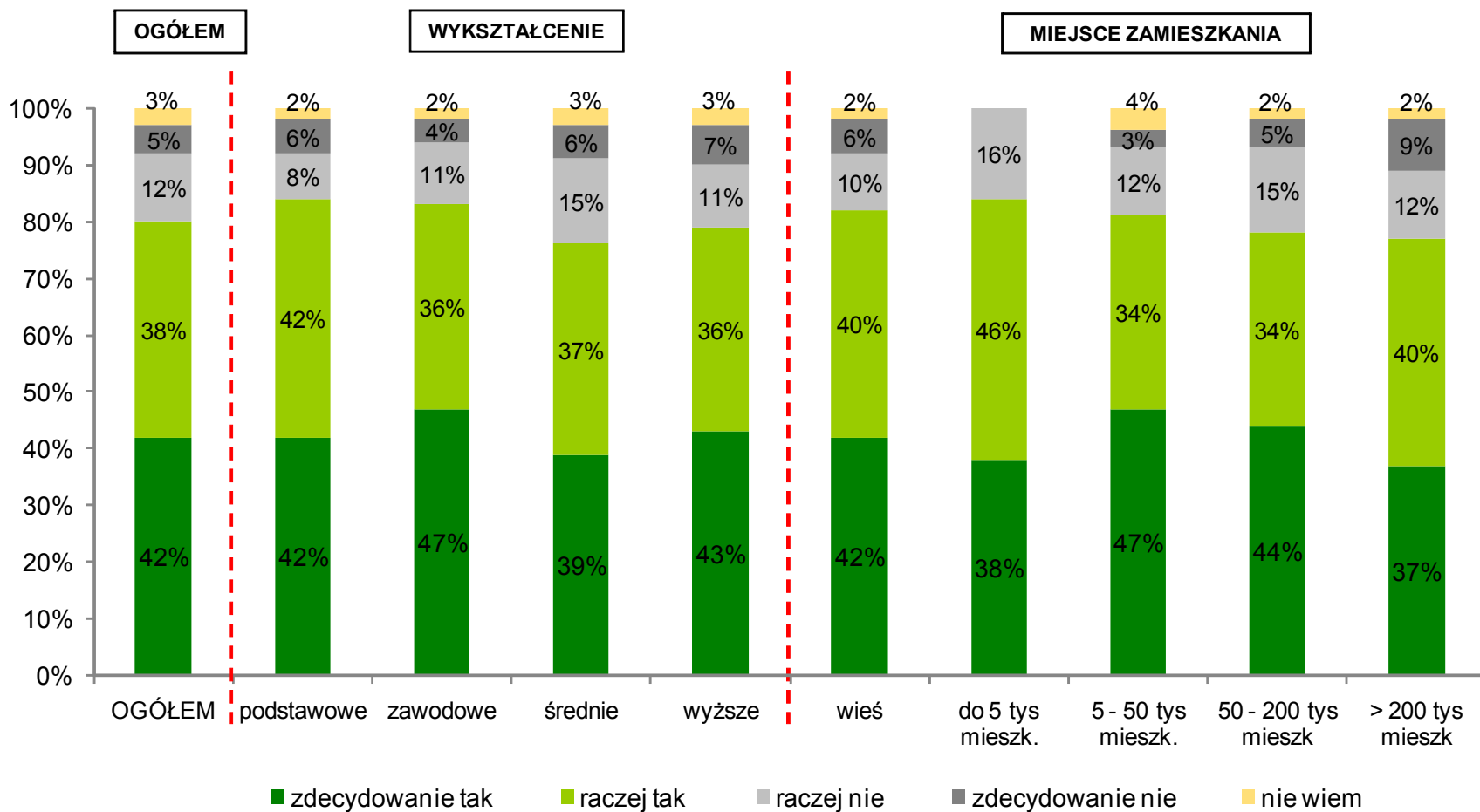

Pierwsze w historii Badanie wiedzy i postaw Polaków wobec przyrody oraz idei jej ochrony Czyli Polska i Polacy z lotu pTAKa, marzec-maj 2010

Postawy wobec otaczającej przyrody

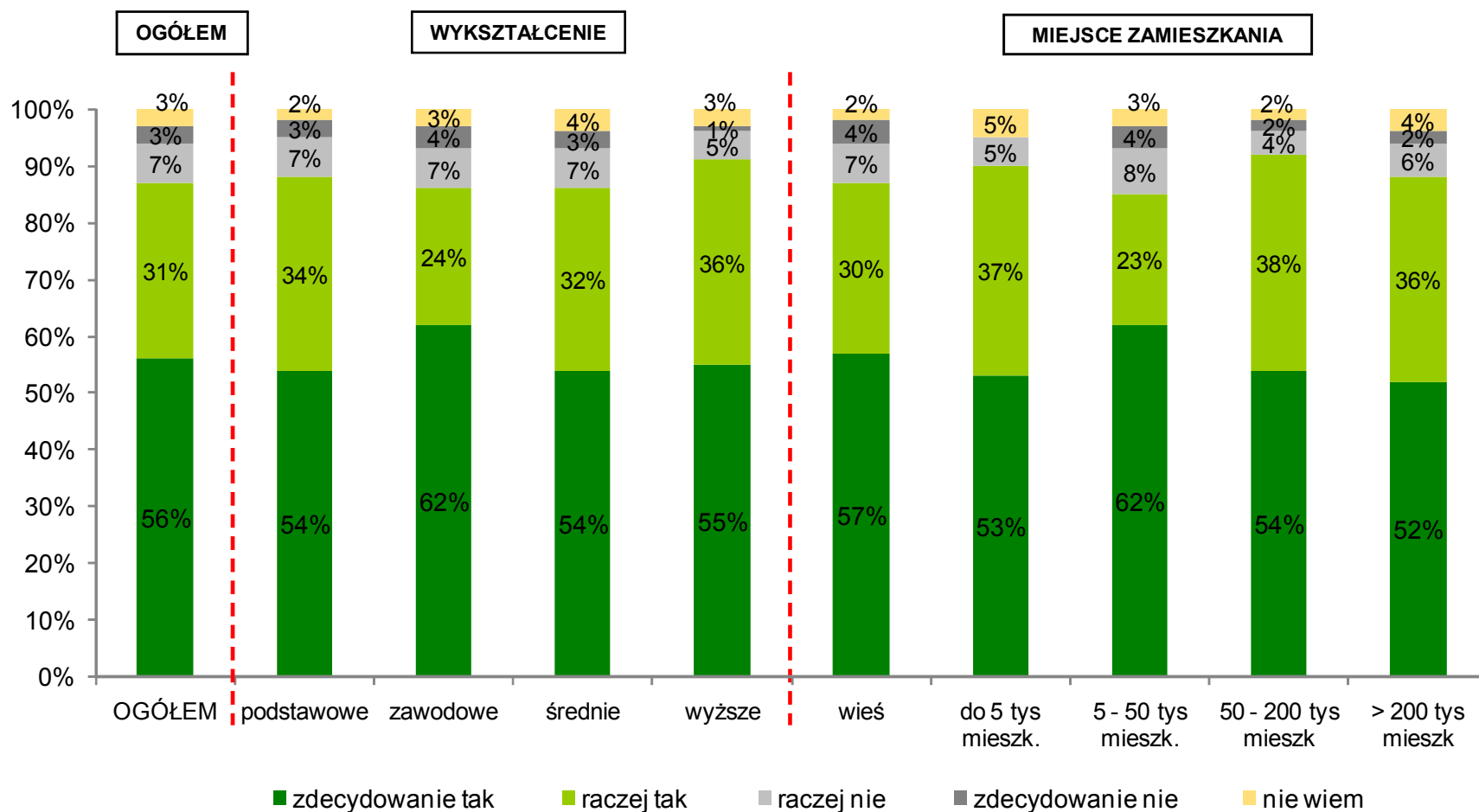
Na obszarach chronionych należy ograniczyć swobodę poruszania się ludzi, tak aby lepiej chronić teren i zapewnić spokój zwierzętom

Pierwsze w historii Badanie wiedzy i postaw Polaków wobec przyrody oraz idei jej ochrony Czyli Polska i Polacy z lotu pTAKa, marzec-maj 2010

Idea ochrony przyrody

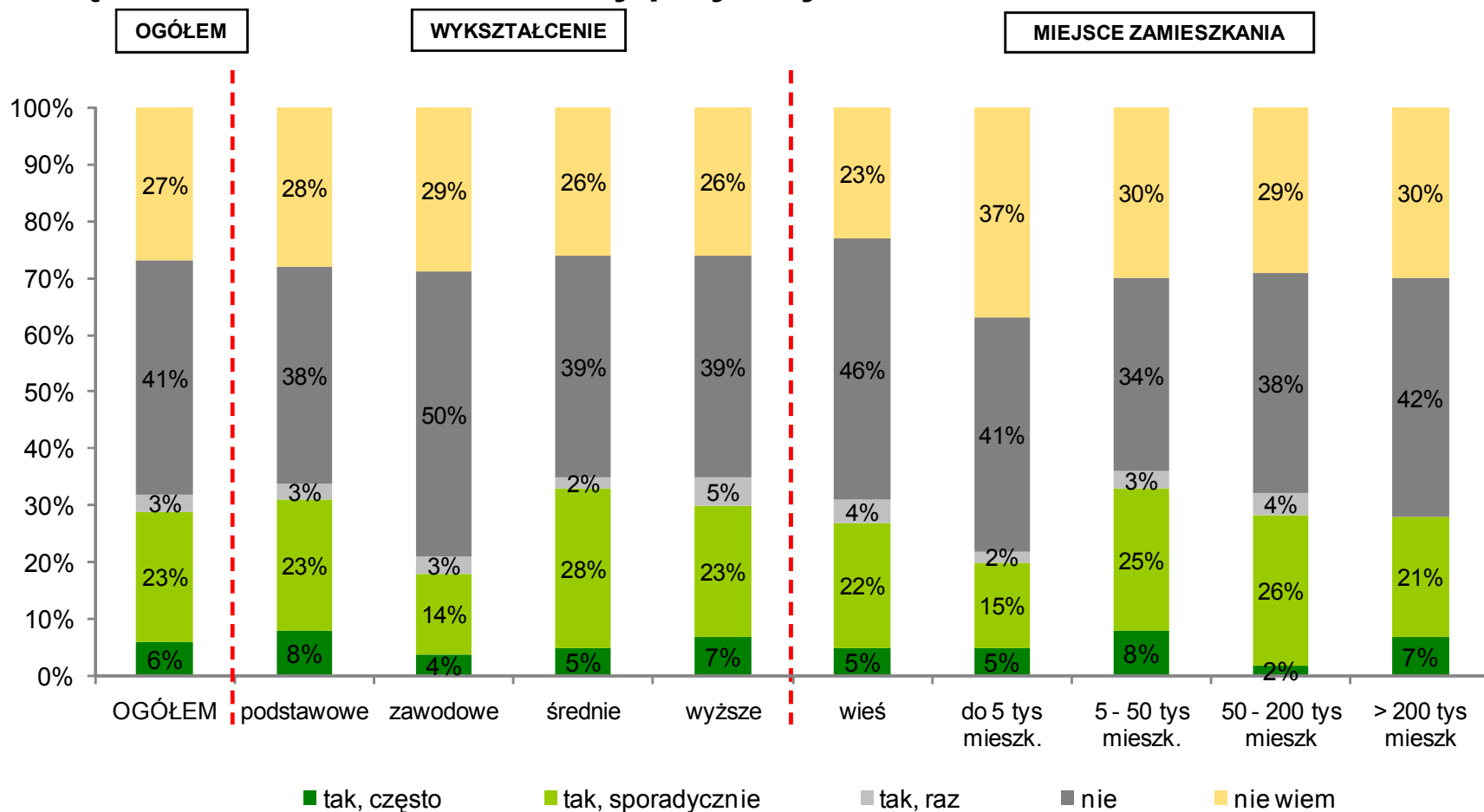
Popieram ideę powiększania już istniejących parków narodowych i tworzenia nowych.

Pierwsze w historii Badanie wiedzy i postaw Polaków wobec przyrody oraz idei jej ochrony Czyli Polska i Polacy z lotu pTAKa, marzec-maj 2010

Idea ochrony przyrody

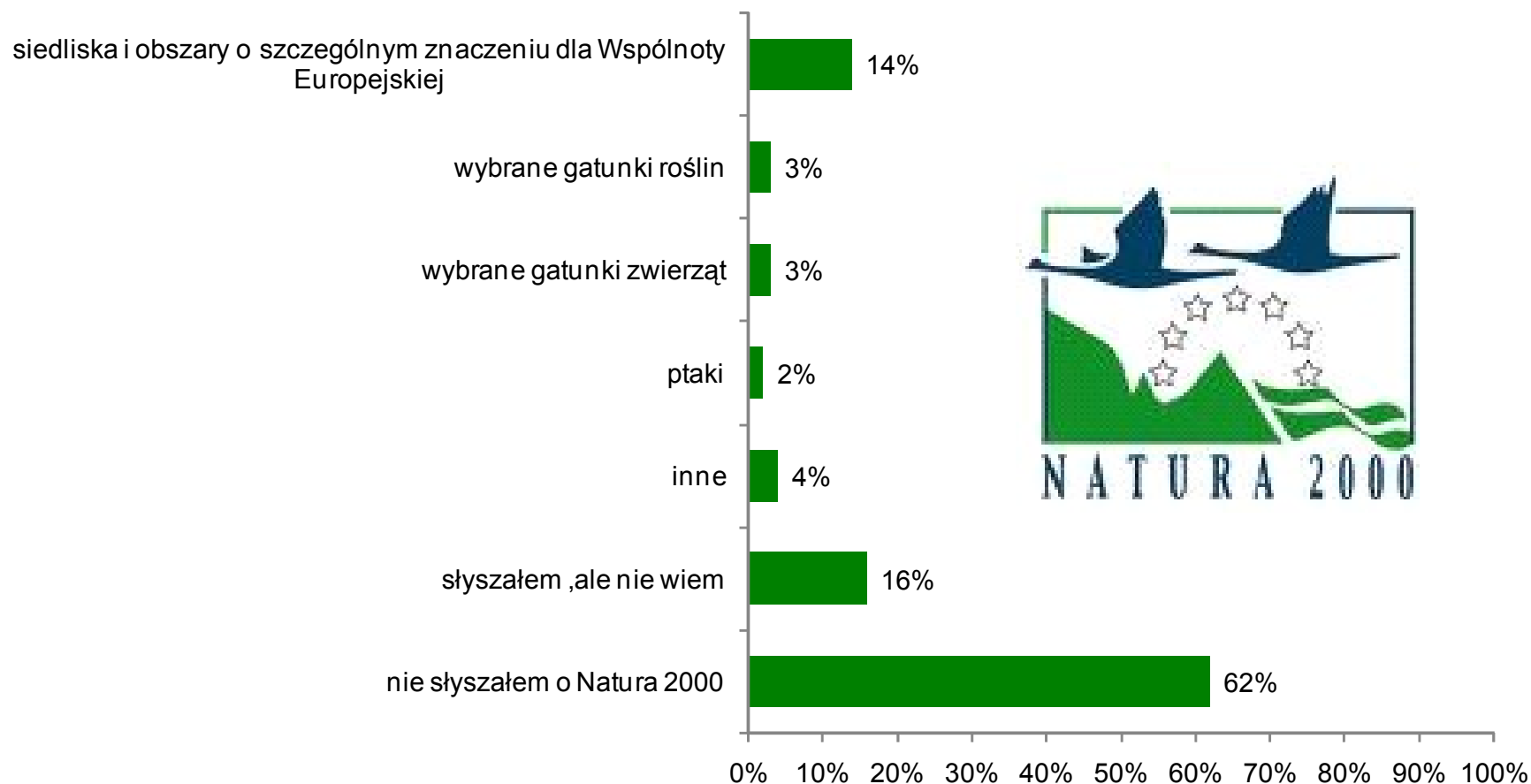
Czy w Pana/i miejscu zamieszkania (regionie) organizowane są działania na rzecz ochrony przyrody/środowiska?

Pierwsze w historii Badanie wiedzy i postaw Polaków wobec przyrody oraz idei jej ochrony Czyli Polska i Polacy z lotu pTAKa, marzec-maj 2010

Idea ochrony przyrody

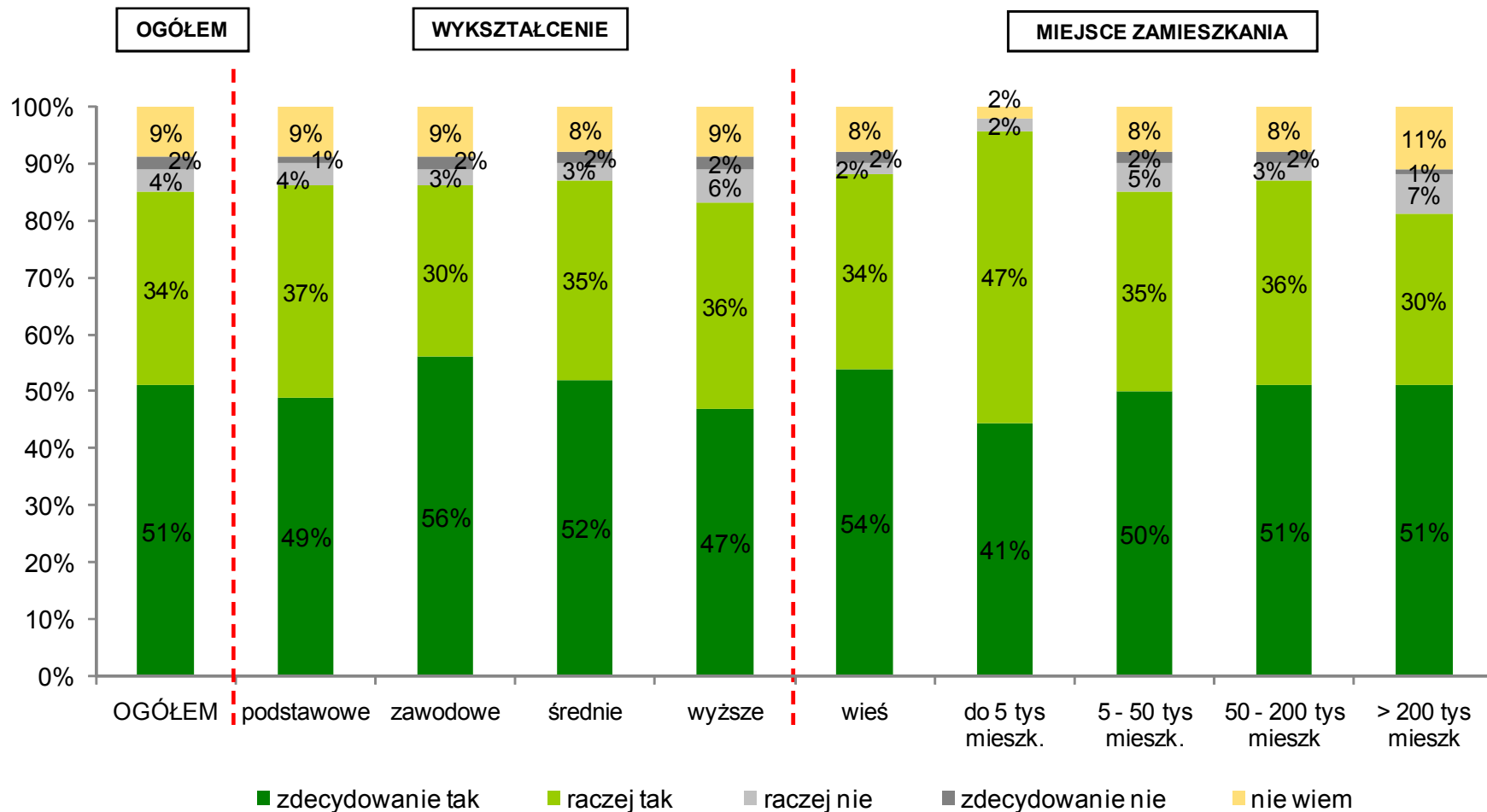
Czy wie Pan/i co chroni Europejska Sieć Natura 2000?

Pierwsze w historii Badanie wiedzy i postaw Polaków wobec przyrody oraz idei jej ochrony Czyli Polska i Polacy z lotu pTAKa, marzec-maj 2010

Idea ochrony przyrody

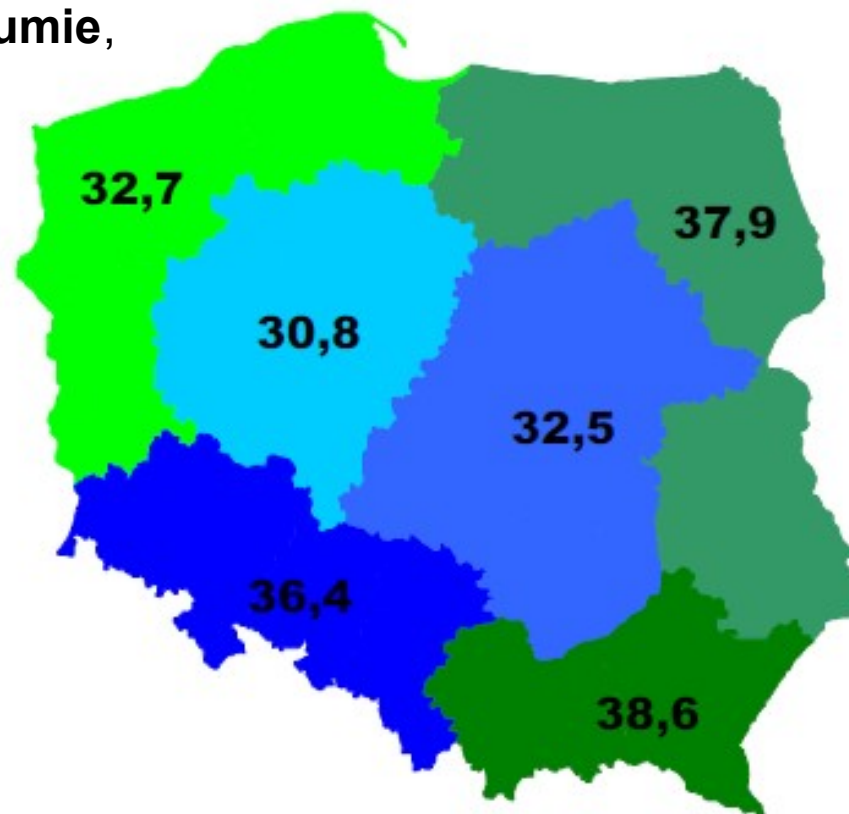
Czy popiera Pan/i ustanawianie nowych obszarów Natura 2000 na terenie Polski?

Pierwsze w historii Badanie wiedzy i postaw Polaków wobec przyrody oraz idei jej ochrony Czyli Polska i Polacy z lotu pTAKa, marzec-maj 2010

Znajomość pojęcia Natura 2000 wg regionów w latach 2008–2009 (%)

1/3 respondentów prawidłowo je rozumie,
jako: teren chroniony (19,8%)
oraz obszary o najwyższych walorach
przyrodniczych w Europie (14,6%)

dr Artur Bołtromiuk, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN,
Świadomość Ekologiczna Polaków – Zrównoważony Rozwój – raport z badań 2009

Znajomość pojęcia Natura 2000 (%)

Badania kwestionariuszowe zostały przeprowadzone przez CBOS w dniach 26.03–02.04.2009 na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie dorosłych Polaków (PESEL 18+).

Łącznie zrealizowano N=1013 wywiadów.

Skojarzenie z ...	2008	2009
terenem chronionym	18,9	19,8
najwyższymi walorami przyrodniczymi Europy	15,8	14,6
terenem atrakcyjnym turystycznie	15,0	11,3
zrównoważonym rozwojem jakiegoś terenu	4,7	4,7
terenami konfliktów społecznych	1,8	1,6
ograniczeniami dla rozwoju gospodarki	2,7	3,3
innymi zjawiskami, brak skojarzeń	41,1	44,7

dr Artur Bołtomiuk, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN,
Świadomość Ekologiczna Polaków – Zrównoważony Rozwój – raport z badań 2009

Znajomość pojęcia Natura 2000

Można zaobserwować ścisły związek między znajomością pojęcia Natura 2000 a poziomem wykształcenia

– respondenci z po studiach wyższych ponad dwukrotnie częściej byli w stanie podać poprawną odpowiedź niż ci z wykształceniem podstawowym (52,1% wobec 23,1%).

Ochrona przyrody lokalnie....

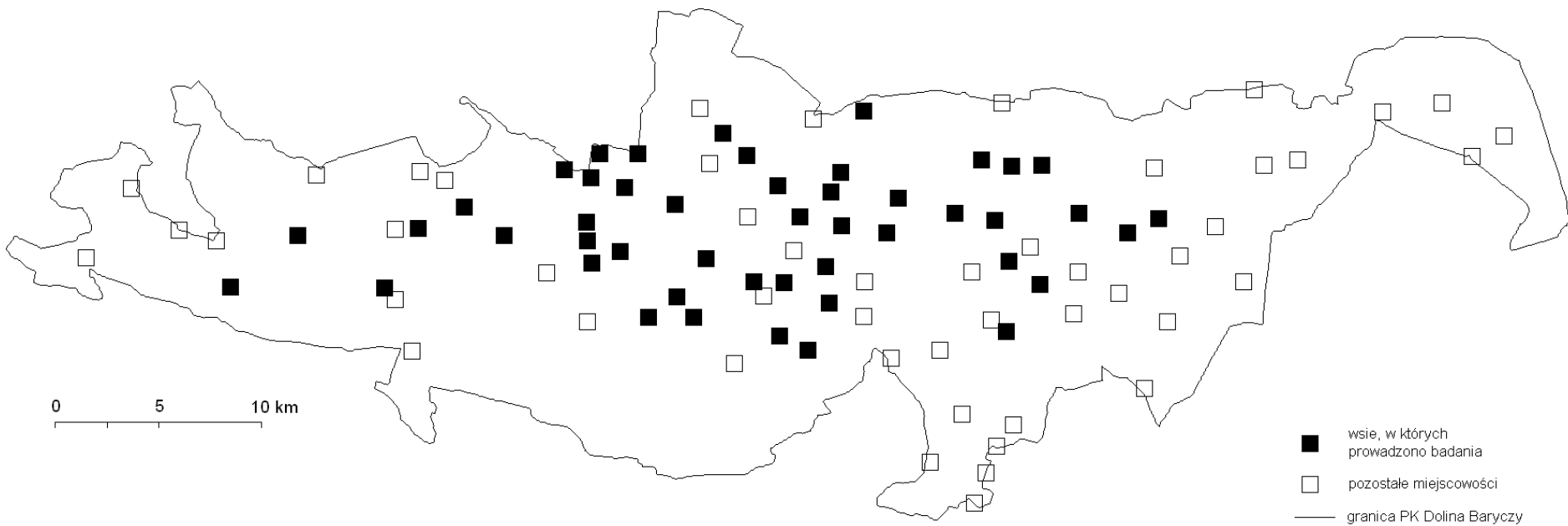
Na podstawie:

Sabina Lubaczewska, 2008, Mieszkańcy PK Doliny Baryczy wobec możliwości wykorzystania i ochrony zasobów przyrodniczych, w: *Ochrona przyrody w Parku Krajobrazowym „Dolina Baryczy”. Stan obecny – zagrożenia – perspektywy*, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu,

---

wywiady kwestionariuszowe z mieszkańcami PK Dolina Baryczy

Natura 2000, rezerwat RAMSAR, rezerwat przyrody, ostoja IBA

Wielkość próby badawczej:

1059 ankiet

ok. **5%** ogółu liczby ludności

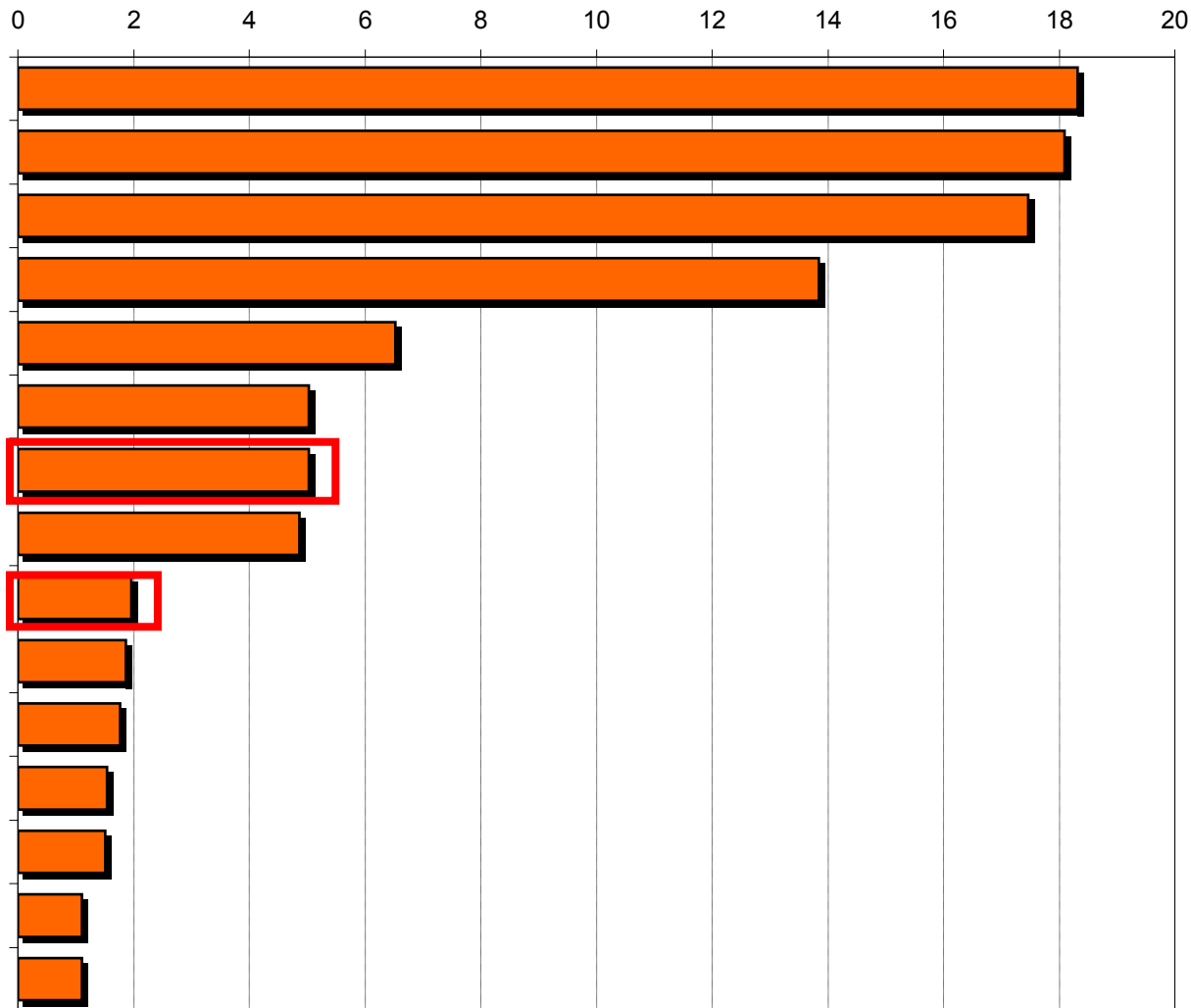
PK Dolina Baryczy

Udział przebadanych w
poszczególnych wsiach:
między 4-18%.

PARK KRAJOBRAZOWY W OPINII MIESZKAŃCÓW

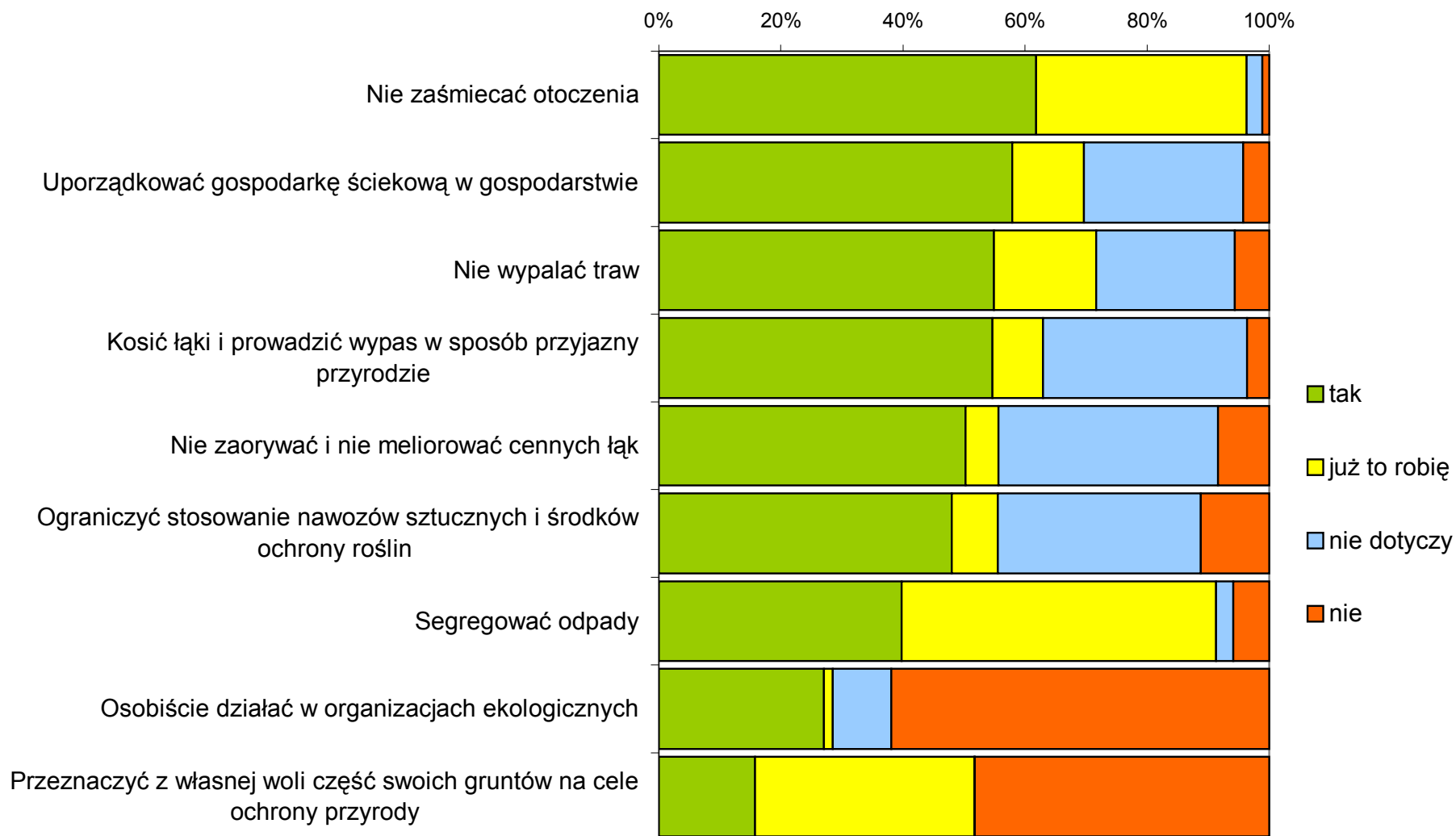
(możliwość wyboru 3 odpowiedzi)

udział (%)

Gotowość akceptacji ograniczeń w gospodarowaniu dla dobra przyrody

DZIAŁANIA, KTÓRE SĄ SKŁONI PODJAĆ MIESZKAŃCY PK DOLINA BARYCZY NA RZECZ ŚRODOWISKA I PRZYRODY

Gotowość akceptacji ograniczeń w gospodarowaniu dla dobra przyrody

PODSUMOWANIE

Świadomość i wrażliwość ekologiczna mieszkańców. Gotowość, akceptacja ograniczeń w gospodarowaniu dla dobra przyrody

Walory przyrodnicze są szansą rozwoju gminy, mieszkańcy akceptują ograniczenia gospodarowania wynikające z potrzeby ochrony przyrody.

Park Krajobrazowy jest pozytywnie odbierany przez mieszkańców, potrzeba ochrony przyrody pozostaje w świadomości społeczności lokalnych, PK nie postrzega się go jako utrudnienia w życiu (choć tak bywa postrzegany przez samorządy), widziany jest raczej jako szansa na promocję regionu. Choć są też opinie, że przez niego „inwestorzy nie mogą się tu zatrzymać”.

Mieszkańcy są skłonni działać na rzecz środowiska i przyrody (deklaracje mają swoje odzwierciedlenie w przykładach z życia).
